

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б) Б, ЦВК і СНК БССР

106 (6082) 11 мая 1938 г., серада ЦАНА 10 КАП.

СТАЛІНСКАЯ ДРУЖБА НАРОДАЎ — НЕСАКРУШАЛЬНАЯ СІЛА

Сёння мы публікуем пісьмо калгаснікаў сельскагаспадарчай арэліі імя Чапаева, Золатаноўскага раёна, Палтаўскай вобласці, Украінскай Савецкай Савецкай Рэспублікі да ўсіх працоўных Савецкай Беларусі, прысвечанае надыходзячым выбарам у Вярхоўныя Саветы аўтаномных Рэспублік.

Правільна пішуць калгаснікі-чапаевцы аб цеснай сувязі і непарушнай дружбе беларускага і украінскага народаў. Іх аднае агульняе лёс у мінулым, агульняе барацьба супраць вэкавечных прыгнятальнікаў. Іх аднае святлае, шчаслівае жыццё ў сонечнай краіне Сталінскай Канстытуцыі. Іх аднае палкая любоў да сваёй цудоўнай радзімы — СССР, да вялікай партыі Леніна — Сталіна, у якой няма іншых клопатаў, як клопаты аб шчасці і добрабыце народа. Іх аднае безавецкае адданасць да таварыша Сталіна — тавара Украінскай і Беларускай дзяржаўнасці, вялікага друга працоўных.

Сталінская дружба народаў, агрутаваўшая, сіментаваўшая ў адно маналітнае цэлае 170 мільянаў савецкіх людзей — рускіх, беларусоў, украінцаў, аўраў, грузін, армян, казахцаў — грозная, несакрушальная сіла.

Беларускі народ, таксама як і украінскі, вызваліў ад жабрацтва, эксплуатацыі і пермы Вялікага Кастрычніцкага сацыялістычнага рэвалюцыя.

Пры брацкай дапамозе рускага рабочага класа беларускі народ пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі разграміў замежных захватчыкаў і эксплуатацятараў. Праклятай памачі нямецкія і беларускія акупанты прынеслі нямаля гора, пакут і сльзаў беларускаму народу. На сваёй спіне добра адчулі захватчыкі ўсю сілу народнага гневу і нянавісці.

Беларускі народ смаротна ненавідзіць подлых здраднікаў — нацыянал-фашысцкіх і трацкіска-бухарынскіх бандытаў — наймітаў буржуазных рэзідэнтаў, якія імкнуліся выраць уладу памешчыкаў і капіталістаў, выраць паўу радзіміну, паточкі і чарпкі, апустошыць і разарыць квітнеючую беларускую зямлю.

Беларускі народ глыбока ўдзячны слаўнай савецкай рэвалюцыі, якая ачысціла яго родную зямлю ад фашысцкай погані. Беларускі народ горача вітае сталінскага наркома таварыша Нікітэ Іванавіча Ежова, пад кіраўніцтвам якога мужныя чыкісты выраваць д'явольскія замкніцы фашысцкіх варвараў.

У жорсткай барацьбе з ворагамі народа набылі працоўныя БССР права на радаснае жыццё, на працу, на асвету, на забяспечаную спакойную старасць, на шчаслівае будучыню для дзяцей. І нікому і ніколі не адарваць у нашага народа гэтых вялікіх правоў!

Ленінска-сталінская напаянцалая палітыка забяспечыла росквіт Савецкай Беларусі, таксама як і Савецкай Украіны і ўсіх іншых саюзных рэспублік. БССР в'ядуцца квітнеючай індустрыяльна-калгаснай рэспублікай, магутным сацыялістычным фарпостам на захадных рубяжах вялікага Савецкага Саюза.

У знамянальны дзень 26 чэрвеня беларускі і украінскі народы разам з іншымі народамі Савецкага Саюза накідуць сваё магутнае маральна-палітычнае адзінства, усю сілу сталінскага блока комуністаў і беспартыйных.

Пісьмо калгаснікаў сельскагаспадарчай арэліі імя Чапаева сустрае самы гарачы водгук сярод працоўных Савецкай Беларусі. Яны нахаты іх на новыя пошывы, на новыя перамогі. Уздымаю вытворчай актыўнасці, дэмарынаю выкананнем палітычна-гаспадарчых задач, узорным правядзеннем выбараў у Вярхоўны Савет адважыў працоўныя БССР на зварот украінскіх калгаснікаў.

Большэвіцкае прывітанне брацкаму украінскаму народу! Няхай жыве ленінска-сталінская нацыянальная палітыка! Няхай жыве сталінская дружба народаў!

ПРЫВІТАННЕ ТАВАРЫШУ СТАЛІНУ АД ДВУХСОТТЫСЯЧАГА МІТНГА ПРАЦОЎНЫХ ГОРАДА ТЫЛІСІ

Двухсоттысячны мітынг працоўных гарада Тбілісі, які сабраўся ў сувязі з публікацыяй звестак Цэнтральнага камітэта Комуністычнай партыі (большэвікоў) Грузіі да ўсіх выбаршчыкаў прысвечана падрыхтоўцы да выбараў у Вярхоўны Савет Грузійскай СР, пле Вам, вялікаму, любімаму таварышу працоўных усяго свету, атхціцелю і арганізатару перамогі сацыялізму ў СССР палжае прывітанне.

Савецкая Грузія ў алдынай сямі дзясяціх сацыялістычных рэспублік Савецкага Саюза ідзе да выбараў у першы Вярхоўны Савет з вялікімі дасягненнямі ва ўсіх галінах сацыялістычнага будаўніцтва.

Канстытуцыя Грузійскай СР, пауладаная на вялікіх прынцыпах Сталінскай Канстытуцыі, забяспечвае працоўным Грузій шырокі дэмакратычны права, абводнае выражэнне сваёй волі і сваёх жаданняў на прадстаўчых выбарах.

Сваім радасным, шчаслівым жыццём грузіцкі народ, як і ўсе народы Савецкага Саюза, абавязан Вам, таварышу Сталін, вышнім вясомым влопатам ад працоўных, аб свабодзе і шчасці народаў.

Кожны народ нашай вялікай сацыялістычнай радзімы, рыхтуючыся да выбараў у свой Вярхоўны Савет, з бязмежнай любоўю і ўдзячнасцю нясе ў сваім сэрцы Ваша імя, вылучае Вас сваім першым кандыдатам, таксама, як на выбарах у Вярхоўны Савет СССР усе савецкі народ аднадушна вылучыў Вас першым сваім дэпутатам.

Мы заступаем Вас, таварышу Сталін, што грузіцкі народ, моцна агрутаваў вакол партыі большэвікоў, да канца адданым сталінскай дружбе народаў СССР, як зяніць вока, будзе аберагаць і мужа абараняць вялікія заваяванні і мужа абараняць вялікія заваяванні і мужа абараняць вялікія заваяванні і мужа абараняць вялікія заваяванні.

Няхай жыве сталінская дружба народаў СССР! Няхай жыве сталінская Канстытуцыя пераможца сацыялізма! Няхай жыве Усеагульная комуністычная партыя (большэвікоў)! Няхай жыве мудры і любімы правадыр працоўных і прыгнятчаных усяго свету вялікі Сталін!

(Прынята на двухсоттысячным мітынгу працоўных г. Тбілісі 7 мая 1938 года).

У АДЗІНАЙ СЯМІ СОВЕЦКІХ НАРОДАЎ

Пісьмо калгаснікаў калгаса імя Чапаева, Золатаноўскага раёна, Палтаўскай вобласці, калгаснікам і ўсім працоўным Савецкай Беларусі

У гэты выбараў у Вярхоўны Савет Украінскай Савецкай Савецкай Рэспублікі мы яшчэ раз прадеманструем на радасці прыняцям нашай сацыялістычнай радзімы, на страх ле ворагам непарушнае маральнае і палітычнае адзінства народа, яго агрутаванасць вакол нашай слаўнай комуністычнай партыі, вакол нашага роднага бацькі, правадыра працоўных усяго свету Іосіфа Вісарыявіча Сталіна.

Дарагі таварышы, працоўныя Савецкай Беларусі! У нас ёсць аб чым расказаць адзін аднаму. Янае нашы народы агульняе лёс у мінулым, агульняе барацьба супраць вэкавечных прыгнятальнікаў. Іх аднае святлае, шчаслівае жыццё ў сонечнай краіне Сталінскай Канстытуцыі.

Жабрацкай была наша вёска, якая пазвалася да рэвалюцыі Багунцовай Слабодкай. На 1.061 двор — 454 беззямельных, 302 двары без цыгла. Самая лепшая, самая выгодна зямля належала памешчыкам і кулакам. Іші папы сцяляе-беднякі на заробаткі ў Херсонскую губерню, на памешчыцкіх і кулацкіх гнёбах прайвалі свой пот, адпрацоўвалі 11-ты спон.

Мы ведаем, што ў такім-жа жабрацтве і пастаянных нястачах жылі на чортвым хлебе і бульбе, ледзь перабіваўся працоўныя Беларусі, стагналі пад цяжарам царскіх палаткаў і царскай эксплуатацыі.

Дзе нам было думаць аб ведах, аб культуры, калі дзеці галодныя дома плакалі. У адзінай школе на 50 дзяцей навучаліся пераважна кулацкія сыны і дачкі. Толькі ў песьнях марылі мы аб тым, што настале час, калі беднякам усміхнецца шчаслівае лёс. Гэты лёс шчаслівае прынесла Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя, палкаўшая канец панаванню памешчыкаў і капіталістаў, разавольваюча прыгнятчаных народы, аб'ядноўваюча працоўных у адзіную брацкую сімю.

Абапіраючыся на брацкую дапамогу вялікага рускага народа, рука аб руку з беларусамі, грузінамі, татарамі, узбэкамі — украінскі народ, пад кіраўніцтвам Комуністычнай партыі, змагаўся з прыгнятальнікамі з іх нацыяналістычнымі прасуджальнікамі, змагаўся з замежнымі захватчыкамі.

Мы ніколі не забудзем, колькі гора і пакут прынеслі на нашу зямлю нямецкія акупанты, пазваныя подлымі здраднікамі, украінскімі буржуазнымі нацыяналістамі. Яны імкнуліся патапіць у жорсткай барацьбе з ворагамі народа набылі працоўныя БССР права на радаснае жыццё, на працу, на асвету, на забяспечаную спакойную старасць, на шчаслівае будучыню для дзяцей. І нікому і ніколі не адарваць у нашага народа гэтых вялікіх правоў!

Ленінска-сталінская напаянцалая палітыка забяспечыла росквіт Савецкай Беларусі, таксама як і Савецкай Украіны і ўсіх іншых саюзных рэспублік. БССР в'ядуцца квітнеючай індустрыяльна-калгаснай рэспублікай, магутным сацыялістычным фарпостам на захадных рубяжах вялікага Савецкага Саюза.

У знамянальны дзень 26 чэрвеня беларускі і украінскі народы разам з іншымі народамі Савецкага Саюза накідуць сваё магутнае маральна-палітычнае адзінства, усю сілу сталінскага блока комуністаў і беспартыйных.

Пісьмо калгаснікаў сельскагаспадарчай арэліі імя Чапаева сустрае самы гарачы водгук сярод працоўных Савецкай Беларусі. Яны нахаты іх на новыя пошывы, на новыя перамогі. Уздымаю вытворчай актыўнасці, дэмарынаю выкананнем палітычна-гаспадарчых задач, узорным правядзеннем выбараў у Вярхоўны Савет адважыў працоўныя БССР на зварот украінскіх калгаснікаў.

Большэвіцкае прывітанне брацкаму украінскаму народу! Няхай жыве ленінска-сталінская нацыянальная палітыка! Няхай жыве сталінская дружба народаў!

МАСКВА, КРЭМЛЬ

ВЯЛІКАМУ ПРАВАДЫРУ УСЯГО ПРАЦОЎНАГА ЧАПАВЕЦТВА ТАВАРЫШУ СТАЛІНУ

Дарагі і любімы Іосіф Вісарыявіч! Партыяны, камсамоўскі і савецкі актывы БССР, сабраўшыся на нараду, прысвечаную падрыхтоўцы да выбараў у Вярхоўны Савет БССР, шле Вам, родны і любімы наш правадыр, настайнік і друг беларускага народа, наша пакае большэвіцкае прывітанне.

Беларускі народ разам з усімі народамі вялікага Савецкага Саюза перажывае ў гэтыя гістарычныя дні найвялікшую радасць, гордасць і нябачаны палітычны і вытворчы ўздым. Дзёсна рыхтуючыся да выбараў свайго сацыялістычнага парламента, на аснове самай дэмакратычнай у свеце Канстытуцыі пераможца сацыялізма, мы свае першыя мэсі і пацунці бязмежна любі, адданасці і ўдзячнасці зварачаем да Вас — таварыша Вялікай Канстытуцыі сацыялізма, які ўсё сваё жыццё аддае для шчасця савецкага народа і ўсяго працоўнага чалавецтва.

Радасна і шчасліва жыве беларускі народ у вялікай сямі народаў СССР пад сонцам Сталінскай Канстытуцыі. Толькі рэвалюцыйны пролетарыят, іструмы вялікай партыі Леніна — Сталіна, мог прынесці і прынес поўнае вызваленне беларускаму народу ад прыгнятання царскім самадзяржаўем і даў магчымасць мець сваю нацыянальную дзяржаўнасць, развіваць сваю культуру, напаянцалую на форме, сацыялістычную па эместу.

За сваё радаснае і шчаслівае жыццё беларускі народ дзякуе партыю Леніна — Сталіна, свайго вялікага мудрага правадыра таварыша Сталіна, які прывёў нас да вялікіх перамог сацыялізма і вярне нас наперад да зяночкі нашым камунізма. Вось чаму беларускі народ, рыхтуючыся да выбараў у Вярхоўны Савет БССР, аднадушна першым сваім дэпутатам высювае Вас, родны наш Сталін.

Ворагі савецкага народа, падлейшыя

у крыві нашу свабоду і аднавіць уладу памешчыкаў і фабрыкантаў.

Акупанты і іх прысешнікі адчулі ўсю сілу народнай нянавісці. І ў нашай вёсцы сфармаваўся тады партызанскі атрад. Амаль без зоры, поўраздзетая, мы выгналі немцаў з Золатаноўска, амыцілі нямаля сёл ад варожкага напештвія. Спалоханыя паны і нямецкія генералы выклікалі супроць невялікага партызанскага атрада цэлую дывізію з браневікамі. Мы вымушаны былі часова адступіць.

Жорстка адпомсцілі акупанты нашай вёсцы. Але іх панаванне набліжалося к канцу. 310 добраахвотнікаў дада Багунцова Слабодка Чырвонай Арміі. У памяць адважнага пролетарскага пакавядца наша вёска назавалася Чапаевкай.

І вы, працоўныя Беларусі, перажылі жудаснае завалае беларускіх і нямецкіх захватчыкаў, якія і вашаму народу несці смерць і прыгнетанне, год і разаруць.

У жорсткай барацьбе набылі мы права на чалавечае жыццё, на працу, на асвету, на шчаслівае будучае для нашых дзяцей, на спакойную забяспечаную старасць. Забыты сумныя песьні старыны. Калгасная Чапаевка сплявае пянер звонкія песьні аб радасці ўсяго народа.

Упрыгожаная садамі, забудаваная новымі дамамі, наша вёска радуе вока кожнага, хто наведзе яе. На беразе сажалкі балее каланда стадыёна, вестрабуды будыні калгаснага клуба на 850 месц, кафе-сталавай «Спорт», Палаца піонеру.

А далей размясціліся агразна, амбулаторыя, універмаг, гараж на 5 аўтамашынаў, электрастанцыя, радыёвузед, лазні, цагельны завод. Высяцца лясы водагарапнай вежы. На ўзгорку наша гордасць — вялікі новы дом сярэдняй школы.

800 дзяцей навучаюцца ў трох школах Чапаевкі. Штогод вёска ўбога чаецца новымі пабудовамі і культурнымі ўстановамі. Калі хто-небудзь са студэнтаў Чапаевкі прыязджае на лета адпачыць да бацькоў, ён кожны раз бацькі шпосці новае.

Калгас даўно ўжо стаў мільянерам. У мінулым годзе мы зарыхотвалі 1.785.468 рублёў. У кожнай гаспадарцы ёсць 1-2 каровы, свіні, пушка, удо-стасць хлеба. Сям'я Стрыжана Андрэя Грыгор'евіча (трое працадольных) заробіла ў калгасе на працадзі 1.000 рублёў — трышчы, 20 цэнтнераў хлеба,

і, акрамя таго, гародніны, масла, мёду. 670 чалавек праіраваны ў нас за станаўскаю работу. Зімой 1200 калгаснікаў вывучылі аграгэхніку.

Мы дабіліся добрых ураджаў на вялікіх масівах. На плошчы ў 1000 гектараў сабралі на 18 цэнтнераў зерна-віцэ і гектара. У нас ёсць участкі, якія далі на 22 цэнтнеры зернавіцэ гектара.

На працягу апошніх год чапаевцы далі Украіне 7 інжынераў, 5 урачоў, 15 камандзіраў Чырвонай Арміі, 10 капітанаў і штурманаў, 6 аграномаў, 36 настаўнікаў. 132 дзяцей чапаевцаў навучаюцца на ўніверсітэтах, інстытутах і тэхнікумах Кіева, Ленінграда, Харкава, Одэсы, Чэркаса. Квітнеюць таленты калгаснай вёскі. Чапаевскія таленты занялі першае месца на Кіеўскай абласной алімпіядзе і другое — на Украінскай. Яны двойчы выступалі ў сталіцы Савецкага Саюза — у Чырвонай Маскве.

Наш клуб — гэта вялікі камбінат з духавым аркестрам, харавой калей-лай і 65 чалавек, драматычнай і беларускай студыямі, гукавой і перасонавай кіноўстаноўкамі, трыма бібліятэкамі. Штодзённа чапаевцы атрымліваюць 1.137 газет, вышываюць 250 журналаў.

З газет і па радыё мы даведваемся аб нашых таварышах, вялікіх дасягненнях. Мы радуемся разам з вамі поспехам брацкай Беларускай рэспублікі. На месцы адставай, прыгнетанай акраіны царскай Расіі вырастае Савецкая Беларусь са сваёй прамысловасцю, механізаванай сацыялістычнай сельскай гаспадаркай.

З нахвненнем рыхтуюцца савецкі народ да выбараў у Вярхоўны Саветы саюзных і аўтаномных рэспублік. Мы вывучаем Канстытуцыю УССР і выбарчы закон. 1.987 калгаснікаў займаюцца ў 46 гуртках. У нас вырас цэлы атрад агітатараў — 81 чалавек. Асобай павягай карыстаюцца сярод калгаснікаў агітатары: Арына Янчэшка, Іван Тарышын, Іван Цындра, Омелка Кароль, Оксана Дыкуль, Насія Пасіеўка, Інат Тартышын.

На шчасце радаснае жыццё працоўных СССР пасагаюць фашысцкія бандыты. Гэта іх мерзкія найміты — трацкісты, бухарынцы, украінскія, беларускія, грузіныкі буржуазныя нацыяналісты прабавалі падарваць магутнасць нашага Саюза.

УСЕБЕЛАРУСКАЯ НАРАДА РАБОТНІКАЎ ПРАКУРАТУРЫ

Выступленне пракурора Саюза ССР тав. А. Я. ВЫШЫНСКАГА

10 мая на заключным пасяджэнні ўсебеларускай нарады работнікаў пракуратуры і следства прадаўжаліся спрэчкі па дакладу пракурора Рэспублікі тав. Навіка.

У спрэчках прынялі ўдзел тт. Папоў (Чэрвень), Гукаў (пракуратура БССР), Ліўшын (Магілёў), Чайгураў (Жлобіў), Копік (Гомель) і нарком юстыцыі БССР тав. Лодзькоў.

З правамовай выступіў нарком ўнутраных спраў БССР тав. Б. Д. Верман. Пасля перапынку на трымуну ўзняўся пракурор Саюза ССР тав. А. Я. Вышынскі, пёла сустрагты ўдзельнікамі нарады.

У сваёй яраў і вясцуюнай прамове пракурор Саюза ССР абрысавуў шляхі і задачы савецкай пракуратуры.

За апошні час кадры органаў пракуратуры ў значнай ступені абноўлены сваёжымі малымі сіламі, работнікамі, бязмежна адданымі справе Леніна — Сталіна. У рабоце пракуратуры ёсць прыгметнае паліпшэнне.

Тав. Вышынскі адзначае аднак, што да поспехаў яшчэ далёка, і асноўную ўвагу прысутных канцэнтруе на недахопах.

Адной з галоўных прычын недахопаў у рабоце органаў пракуратуры і следства тав. Вышынскі лічыць глыбока ўжываўшыся ў саванне раду работнікаў недаацэнку ролі і значэння сацыялістычнага законнасці, як сродку нашага пераможнага руху ўперад па шляху будаўніцтва сацыялізма, як сродку ў барацьбе за ўмацаванне сацыялістычнай дзяржавы.

Сталінская Канстытуцыя прасягнула духам строгай сацыялістычнай законнасці. Спецыяльным раздзел Канстытуцыі прысвечана органам пракуратуры і суда. Умацаванне савецкай законнасці і сацыялістычнага правапарадку — важнейшая справа для далейшага палітычнага будаўніцтва сацыялізма.

— Недапра, — гаворыць тав. Вышынскі, — ворагі народа, арудаваўшы ў органах юстыцыі — Крыленка, Папураў і інш. падобныя ў сваёй варожай рабоце скажалі прыяцыпы сацыялістычнага правасуздзя, каб выклікаць

Здраднікі і прадажнікі марылі ажыццявіць д'явольскі замысел — адарваць Савецкую Украіну, Савецкую Беларусь, Савецкую Грузію ад вялікага СССР, хацелі адаць нашы народы ў кабалу фашысцкім драбеджкам.

Слаўная сталінская разведка выкрыла і знішчыла асіныя гнідыцы подлых ворагаў. Яшчэ цясней агрутаваўся савецкі народ вакол свайго большэвіцкай партыі і вялікага Сталіна.

Блізі мы польскіх панюў і нямецкіх баронаў у 1918—1920 гадах, білі ў бровах сьцярамі і вількага СССР, раздзетая. Цяпер сацыялістычная бацькаўшчына мае магутнейшую, снабжоную дасканалай баявой тэхнікай, грошю для ворагаў Чырвоную Армію. Гэты тым, хто асмеліцца парушыць спакое нашых грані. Няхай добра заручыцца сабе на носе фашысцкія падпалшычы вайны: калі яны папрабуюць напасці на Савецкі Саюз — будучы да канца знішчаны на той гэртэры, акуль яны прыдуць. На першаму закліку большэвіцкай партыі, савецкага ўрада ў рады бацьцоў Чырвонай Арміі неадкладна стануць нашы 300 вараўшчыцкіх стралякоў, на абарону свайго бацькаўшчыны падмынца ад малаго да старога ўвес народ.

У гэты выбараў Вярхоўных Саветаў саюзных і аўтаномных рэспублік, у гэты дзень усенароднай урачыстасці працоўныя СССР яшчэ раз прадеманструюць сваё маральна-палітычнае адзінства, агрутаванасць вакол партыі Леніна — Сталіна.

Мы заклікаем ўсіх працоўных Беларусі ўзорна правесці выбары ў Вярхоўны Савет БССР.

Няхай жыве сталінскі блок комуністаў і беспартыйных!

Няхай жыве доўгія-доўгія годы ўсенароднай радасці і надзея — наш любімы родны таварыш Сталін!

Пісьмо аднагалосна прынята па агульным сходае калгаснікаў сяла Чапаевкі, Золатаноўскага раёна, Палтаўскай вобласці (УССР). На сходзе прысутнічала 850 чалавек. Па даручэнню схода пісьмо падпісалі старшыня схода ТРЭТШЫНЫ Сантатар КРЫВІЦКІ

Калгаснікі: Іванчанка, Піліпенка, Джура, Дыкуль, Гоўстап, Вуска, Арцменка, Рэза, Савыська, Васка, Роінын, Крывіцкі, Чэрнуцкі, Бенум, Романенка.

КІЕУ, 10 мая. (Па тэлефону).

НАРАДА АКТЫВА ЦІХАКІЯНСКАГА ФЛОТА

Выступленне Народнага камісара Ваенна-Марскога Флота тав. П. А. СМІРНОВА

ВЛАДЗІВАСТОК, 9 мая. (БЕЛТА). Сёння ў Думе Чырвонай Арміі і Флота пад кіраўніцтвам Народнага камісара Ваенна-Марскога Флота армейскага камісара 1-га ранга тав. Смірнова адважыўся нарада актыва партыіных і беспартыйных большэвікоў Ціхаакіянскага флота.

З дакладам аб партыяна-палітычнай рабоце ў часіях флота выступіў намеснік начальніка Палітруадлення Ваенна-Марскога Флота корпусна камісар тав. Лаўшын.

Незадаволенне працоўных. Гнусны здраднікі Крыленка не спыняўся перад скажоннем выказванняў В. І. Леніна аб савецкім судзе.

Далей тав. Вышынскі падрабозна спыніўся на пытанні аб якасці следства. Ён прыводзіць факты беззаконных адносін некаторых пракурораў і следчых БССР да свайго работу. У разультатае частку спраў прыходзіцца перадаваць на даследванне, што вяртае да зацягвання справы.

Пракурор Саюза ССР рашуча паставіў пытанне аб неабходнасці авалодання большэвіцкай, палітычнай і юрыдычнай культуры работнікаў пракуратуры, суда і следства. Неабходна больш удзел у грамадзянскіх справах, вывучаць савецкае грамадзянскае заканадаўства, ведаць грамадзянскі кодэкс.

Тав. Вышынскі асабліва падкрэслівае, што ў эпоху вялікай Сталінскай Канстытуцыі ўсякае парушэнне або ігнараванне права савецкага грамадзяніна непрыяма, і задача пракурораў сачыць за далейшым захаваннем закона і недапушчэннем парушэння дравоў грамадзяніна.

Шумнымі аваяцыямі пакрываюцца заключныя словы тав. Вышынскага аб тым, што пад непераможным сцягам партыі Леніна — Сталіна, пад кіраўніцтвам гонілінага правадыра і настаўніка вялікага Сталіна, савецкі народ пойдзе да новых перамог.

У канцы нарады з правамовай выступіў выконваючы абавязкі першага сакратара ЦК КП(б) Б тав. А. А. Волкаў. Удзельнікі нарады прынялі рашэнне, у якім вызначылі рад мерапрыемстваў па палепшэнню работы органаў пракуратуры і следства.

З вялікім удзелам нарада паслала прывітаньныя тэлеграмы таварышам Молатаву, Камініну і Ежову.

ВЫБАРЧАЯ КАМПАНИЯ ЯШЧЭ БОЛЬШ ЗГУРТУЕ БЕЛАРУСКИ НАРОД ВАКОЛ ВЯЛІКАЙ ПАРТЫІ ЛЕНІНА—СТАЛІНА

СЛОВА МАЛАДЫХ ВЫБАРШЧЫКАЎ

З РАДАСЦЮ АДДАДЗІМ СВАЕ ГАЛАСЫ ЗА КАНДЫДАТАЎ БЛОКА КОМУНІСТАЎ І БЕСПАРТЫЙНЫХ

ВІШЭБСК. (Нар. «Звязда»). У прасторнай актываі зале 10-й сталінскай школы, па-святочнаму ўпрыгожанай прадвыбарчым лозунгамі і партрэтамі прадвыбарчых партыі і ўрада, сабраліся 40 школьнікаў 10-й сталінскай і 6-й сярэдняй школ. Гэта — самыя маладыя выбаршчыкі, юнакі і дзяўчаты 1920 го-

МНЕ ВОСЕМНАЦАЦЬ ГОД

— Я нарадзіўся ў годзе грамадзянскай вайны, у тым годзе, калі рабочы клас, працоўнае сялянства пад кіраўніцтвам большавіцкай партыі са зброй у руках абаранялі сваю сацыялістычную бацькаўшчыну. Мой бацька — рабочы шклозавода «Ноўка» (Сурожскі раён) — у той час разам з другімі рабочымі завода быў у партызанскім атрадзе, сваімі тудэйшымі абаронамі сваю радзіму.

да нараджэння. У гэтым годзе яны ўпершыню атрымалі выбарчыя правы і будуць прымаць удзел у выбарах вярхоўнага органа Беларускай Совецкай Сацыялістычнай Рэспублікі.

Ніжэй мы друкуем выступленні маладых выбаршчыкаў, поўныя патрыятызма і любові да сваёй радзімы.

артылерыйскага вучылішча. Я буду ўпарта вучыцца, авалодаць складанай вайскавай тэхнікай, каб на першым закліку партыі і ўрада стаць у рады абароны радзімы, даць ворагу грошны, знішчальны адпор.

26 чэрвеня я, разам з усімі беларускімі народам, буду выбіраць вышэйшы орган дзяржаўнай улады нашай ордынаванасяй БССР. З вялікай радасцю я аддам свой голас за кандыдатаў блока камуністаў і беспартыйных, за доблесных патрыотаў, за нашага дарагога і любімага Сталіна, яго багваго саратніка — маршала Совецкага Саюза таварыша Варашылава.

ПАЛІЎНІ ФЕДАР,
номсамалец, вучань 10 класа
6 сярэдняй школы.

— Я падаў ужо заяву з просьбай залічыць мяне курсантам Ленінградскага

МАЁЙ РАДАСЦІ НЯМА МЕЖАЎ

— Калі ў дзень 12 снежня 1937 года, — гаворыць вучань X класа 6-й сярэдняй школы Якаў Фрыдланд, — мае старэйшыя браты ішлі выбіраць у Вярхоўны Совет СССР, я ім вельмі зайдаросціў. І мне хацелася прыняць гэтыя ж актыўны ўдзел у гэтым вялікім народным свяце.

26 чэрвеня я, разам з усімі беларускімі народам, буду выбіраць вярхоўны орган совецкай улады нашай рэспублікі.

Я — шчаслівы. Маёй радасці няма меж: я буду галасаваць за лепшых сямю нашай радзімы.

Мой бацька — стары народны настаўнік. Да рэвалюцыі ён жыў у Барысаве. Як лярва і як не мейшы маюсанага пена, ён быў паабяўлены абсалютна ўсіх правоў. Усё сваё жыццё бацька

марыў даць асвету сваім дзецьмі, чаго ён дасягнуў толькі пры совецкай уладзе.

Старэйшы мой брат (Альдоў) — кандыдат партыі, працуе начальнікам пеха на адным з ленінградскіх заводаў. Сястра — Рая — комсамалец, працуе ў Менску інжынерам у Наркамхімпроме. Другі брат — комсамалец Яма — працуе ў Вішэбску фармацэўтам.

Я асабіста ў гэтым годзе вачаю школу. Вучуся на выдатна і добра. Мару паступіць у Індустрыяльны інстытут, і ўпэўнены, што мая мара здзіўдзіцца, бо для нас, совецкіх юнакаў, адчынены ўсе дзверы для вучобы і работы. Пасля сканчэння інстытута ўсё сваё жыццё, усе свае веды аддам на карысць сваёй совецкай радзімы.

ГАРАЧЫ ПАТРЫЁТ СВАЁЙ РАДЗІМЫ

— Радасць, якую я адчуваю за сваё шчаслівае юнацтва, — гаворыць вучань 10-й сталінскай школы Палюці Іван, — пачаў перадаць словам. Такіх дасягненняў у жыцці, якія я маю сёння, можна дабіцца толькі ў нашай квітнячай сацыялістычнай радзіме.

Я — выхадзец з нізку працоўнага сялянства. Сын бедняка ў старой царскай Расіі не мог і марыць аб сур'ёзнай вучобе, бо навука для беднага сялянства ў старае час была недаступная. Мой бацька, які меў 6 дзесяцін зямлі, адну карову і 8 душ сям'і, вучыць сваіх дзяцей, вядома, не мог. Двое маіх старэйшых братоў атрымалі асвету ўсяго толькі за тры класы.

І мяне чакаў бы такі лёс. Але я шчаслівы, што нарадзіўся ў год Вялікага Кастрычніка і жыў у вялікую Сталінскую эпоху, калі на юным кроку жыцця працягваюцца сталінскія бацькоўскія клопаты аб чалавеку.

Праз паўтара месяца я заканчаю школу і атрымліваю сярэдняю адукацыю, а ў кастрычніку 1938 года пачаю таксама школу пры Вішэбскім аэракруце. Атрымаю званне лётчыка-назіральніка і адразу ж паступіў у Ваенна-паветранае вучылішча РСЧА.

Мая радасць павялічваецца яшчэ тым, што 26 чэрвеня я ўпершыню пайду да выбарчай урны, каб аддаць свой голас за лепшых людзей народа, выбіраючы іх у вышэйшы орган улады.

Мой бацька — калгаснік (калгас «Сіла») — памёр у 1936 годзе. Сястра — Волга — і маці працуюць у калгасе «Сэрп і молат», Вішэбскага раёна. Брат Захар — працуе на вішэбскім заводзе імя Кірава, стэханавец. Другі брат — Васіль — працуе на фабрыцы «КІМ». Усе мы, шчаслівыя, радасныя, будзем галасаваць за вялікага Сталіна, за большавіцкую партыю, за совецкую ўладу.

Абласная нарада выбарчых камісій

ГОМЕЛЬ. (Спец. нар. «Звязда»). Сёння тут адбылася нарада старшын, іх намеснікаў і сакратароў акруговых выбарчых камісій Гомельскай вобласці.

Нарада заслухала даклад выконвачага абавязкі старшыні арганітэта ЦВК БССР па Гомельскай вобласці тав. Мальцова аб арганізацыі работ акруговых і участковых выбарчых камісій. З даклада высветлілася, што многія акруговыя выбарчыя камісіі яшчэ не прыступілі да работ. Для рады выбарчых камісій не выдзелены памішкі, а там, дзе яны адведзены, няма тэлефонаў, не створаны нормальныя ўмовы для работ.

Дакладчык вымушаў бы прызнаць, што арганітэт яшчэ слаба кіруе перадвыбарчай кампаніяй і не мае дастаткова канкрэтных матэрыялаў аб становішчы работ на месцах.

На нарадзе выступіў рад старшын акруговых выбарчых камісій з паведамленнямі, як яны пачынаюць разгортваць работу. Старшыня Дзяржынскай выбарчай акругі г. Гомеля т. Цімафеенка сказаў:

— Па-першае, я азнаёміўся з геаграфічным размяшчэннем сваёй акругі, аб'ездзіў усю ўчасткі.

Паслядзённы акруговай камісіі ў нас было два. Склаў і план работ. Да кожнага члена камісіі прымацавалі па

некалькі ўчасткаў, у якіх яны правяраюць складанне спісаў выбаршчыкаў. Ужо выявілася, што ў чарнавых спісах ёсць шмат дэфектаў, а па двух участках нават не закончана складанне падрыхтоўчых спісаў. Слаба наладжана таксама агітацыйна-масавая работа на участках. Зусім самаўхіліліся аб работ на участках профсаюны арганізацыі.

Тав. Цімафеенка закона папракнёў арганітэт у недастаткова сур'ёзных адносінах да падбору складу акруговых выбарчых камісій — некаторыя члены камісій, якія жыюць у Гомелі, уваходзяць у склад акруговых выбарчых камісій на тэрыторыі Нова-Беліцы і наадварот. Гэта стварае цяжкасці ў іх рабоце.

Старшыня выбарчай камісіі Сталінскай выбарчай акругі г. Гомеля т. Ярдэнічэў паведамаў, што камісія прыступіла да работ і ўстанавіла штодзённыя дзяжурствы членаў камісіі.

Тав. Глазуноў (Чырвонаармейская выбарчая акруга, Жлобінскага раёна) скардзіўся на адсутнасць дапамогі раённых партыйных і совецкіх арганізацый. У райкоме адмовілі членам акруговай выбарчай камісіі ў прадастаўленні транспартных сродкаў для паезды на выбарчы ўчастак, які размешчан за 15 кіламетраў.

ПІСЬМЫ З ВЫБАРЧЫХ АКТРУГ

СПРАВДЛІВАЕ ПАТРАБАВАННЕ

Па ўсёй рэспубліцы разгарнулася падрыхтоўчая работа да выбараў у Вярхоўны Совет БССР. Рабочыя і калгасніцкія актывы вывучаюць Канстытуцыю і Палажэнне аб выбарах.

У нашым калгасе імя Будзёнага, Глухскага сельсавета, Быхаўскага раёна, ніхто не займаецца гэтай важнейшай справай. Ніякіх гурткоў у нас няма. Толькі адзін раз сабралі калгасны сход,

пагаварыў аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР, і ўсё.

Вывучэння юрэмсамольскай арганізацыі 4 чалавекі для правядзення гутарак па брыгадах і вывучэння Палажэння аб выбарах нічога не робяць.

Памішкі, адведзеныя для выбарчых участкаў, яшчэ не абсталяваны.

Я. КРАСОУСНІ.

Прадвыбарчы сход прафесарска-педагагічнага персанала, студэнтаў і тэхнічных работнікаў мескага Медыцынскага інстытута. Выступае праф. Леонаў, які ўносіць прапанову вылучыць кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР Нікала Іванавіча Жыкова.

ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ РЫХТУЕЦЦА ДА ВЫБАРАЎ

СУСТРЭНЕМ ВЫБАРЫ ВЫДАТНЫМІ ПАКАЗАЛЬНІКАМІ У БАЯВОЙ ВУЧОБЕ

Сярод байцоў і камандзіраў часці, якой камандуе дэпутат Вярхоўнага Савета СССР, Герой Совецкага Саюза тав. Дзянісаў, шырока разгарнулася падрыхтоўка да выбараў у Вярхоўны Совет БССР. Дзесяці агітатараў з байцоў і камандзіраў прыступілі да правядзення гутарак аб Канстытуцыі БССР, аб росквіце роўнапраўнай Совецкай рэспублікі, аб перамогах яе індустрыі і сельскай гаспадаркі.

Многі агітатары, байцы і камандзіраў вывучаюць агітацыйна-масавую работу ў падшэфных калгасе і саўгасе, дзе створана некалькі гурткоў па вывучэнню Канстытуцыі і выбарчага закона БССР. Агітатары праводзяць заняткі ў гуртках чатыры разы ў месяц.

Найдаўна па ўсіх падраздзяленнях часці праведзена гутарка аб задачах

байцоў і камандзіраў у сувязі з выбараў у Вярхоўны Совет БССР. У падраздзяленнях шырока спабраў Байцы і камандзіры абавязваюцца страць змянальна дзень у жы Совецкай Беларусі — 26 чэрвеня — вымі поспехамі ў баявой і палітыч падрыхтоўцы.

Праведзены таксама гутаркі па т. «Беларусь у мінулым і сучасна».

Асабліва добра выдуч агітацыйную работу тт. Барысаў, Каўшоў, Каўшоў, Карабо, Зарубін. Узброеныя пята агітацыйна-масавая работа часе выбараў у Вярхоўны Совет БССР яны ўжываюць яго ў падрыхтоўцы выбараў у Вярхоўны Совет БССР шырока перадаюць гэты вопыт інш таварышам.

З. ЯКАУЛЕУ.

БАЙЦЫ РЫХТУЮЦА

Кожны дзень у ланісім пакоі падраздзялення, якім камандуе капітан Ярач, праходзяць цікавыя гутаркі аб мінулым і сучасным Совецкай Беларусі.

Байцы калмыкі, татары, рускія вывучаюць Канстытуцыю і выбарчы закон рэспублікі, дзе яны з'яўляюцца роўнапраўнымі выбаршчыкамі Вярхоўнага Савета.

У нагляднай агітацы адлюстраваны перамогі індустрыі і сельскай гаспадаркі БССР. Чытальня забяспечана кнігамі аб Беларускай рэспубліцы.

Намеснік палітрук Чычулін, выдатнік баявой вучобы Ульяноў, Мухлаеў, Зарубінаў і інш. агітатары праводзяць калектыўныя чыткі газет і гутаркі. Кніга «Совецкая Беларусь», да-

клад тав. Наталевіча на сесіі ЦВК БССР сталі настольнымі кнігамі байцоў і камандзіраў.

Рыхтуючыся да выбараў у Вярхоўны Совет БССР, байцы і камандзіры падраздзялення лічэ сабе адказнымі падрыхтоўку сваіх родных да выбараў у Вярхоўны Совет РСФСР і інш. номных рэспублік.

У пільма дадому байцы заклікаюць бацькоў, жонак, братоў, сяспер б актывістамі выбарчай кампаніі, міваць сталінскі непераможны блок муністаў і беспартыйных, добра р тавіцца да выбараў.

Частка агітатараў з байцоў пра на выбарчым участку.

Н. НЕСЦЕРАУ.

ЛЕПШЫЯ БАЙЦЫ І КАМАНДЗІРЫ ВЫЛУЧАНЫ У ВЫБАРЧУЮ КАМІСІЮ

Рыхтуючыся да выбараў у Вярхоўны Совет БССР, байцы і камандзіры часці, дзе камісарам тав. Шталаў, яшчэ і яшчэ раз вывучаюць Сталінскую Канстытуцыю, Канстытуцыю Беларускай ССР і Палажэнне аб выбарах.

Многі байцы і камандзіры працягваюць агітатарамі на выбарчых участках не толькі ўнутры часці, але і ў бліжэйшых калгасях. Партыйная і комсамольская арганізацыя вылучылі самых лепшых таварышаў для сістэматычнай агітацыйнай работы ў акругавых калгасях, для правядзення гутарак па Палажэнні аб выбарах.

На чырвонаармейскім сходзе ў склад участковай выбарчай камісіі вылучаны самыя лепшыя байцы і камандзіры

таварышы Макареўскі і Чыкуноў. Макареўскі з'яўляецца сакратаром і самольскага бюро часці. Ён выдатнік баявой і палітычнай падрыхтоўкі, іграе грамадскі работнік, не раз узяў роліваўся камандзіраванам.

Тав. Чыкуноў — таксама выдатнік баявой і палітычнай падрыхтоўкі. Сходзе, дзе тт. Макареўскі і Чыкуноў вылучаны ў выбарчую камісію, вылі тав. Міронаў. Ён заваў: «Тав. важную справу, як работу ў выдатнай камісіі, можна даручыць толькі мым лепшым і правяреным на раб таварышам. Вылучаючы тт. Макареўскага і Чыкунова, мы ўпэўнены, і яны апраўдаюць наша давер».

М. ГОФМАН.

ШЫРЫЦА СПАБОРНІЦТВА

Вялікі рамах набыва агітацыйна-масавая работа ў часці, дзе камісарам тав. Мароў. 52 агітатары, вылучаныя партыйнай і комсамольскай арганізацыяй, штодзень праводзяць гутаркі з байцамі і сям'ямі камандзіраў і начальства саўгасе.

У гэтым годзе гутаркі з байцамі і сям'ямі камандзіраў вывучаюць «Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР», вывучаюць эканоміку і гас-

падарчы дасягненні БССР, асабліва пад кіраўніцтвам партыі Леніна Сталіна.

Выбарчы ўчастак з'яўляецца цэнтра агітацыйна-масавай работы. Тут заўд паўна байцоў і камандзіраў. Яны слухаюць гутаркі, лепшы, атрымаюць дэведкі і адказы на пільма іх пільма. Добра працую кансультанты бора.

Вас. ПЕТУХОУ.

ПРАВА НА АСВЕТУ

Старая царская Расія была цёмнай, непісьменнай, надзвычай адставай у культурных адносінах еўрапей. Гаворачы аб гэтым, Ленін указаў, што: «Такой дайка краіны, у якой бы масы народа настолькі былі аграблены ў сваё адукацыі, святла і ведаў, — такой краіны ў Еўропе не асталося ні адной апрача Расіі» (Ленін, т. XVI, стар. 410).

Па афіцыйных даных «Ежегодника России» на 1910 год, які выдываўся міністэрствам унутраных спраў, калі чарох пятых дзяцей і падроскаў знаходзіліся ў дарэвалюцыйнай Расіі пава школы, 73 проц. усёго насельніцтва (выключачы дзятэй да 9 год) было непісьменным. Выдаткі на народную асвету ў 1913 годзе складалі толькі 80 кал. на аднаго жыхара ў год. Рабочым і сялянам, якія складалі дзятэй дзесятых усёго насельніцтва, памішкіна-буржуазны ўрад царскай Расіі сьвятома загароджываў шлях да асветы, смяротна будыў дапусціць працоўным масам да навукі, да ведаў.

У дарэвалюцыйнай Беларусі — калоні царскага імперыялізма — лютаваў найвышэйшы прыгнёт. Самаларжаўе самымі жорсткімі мерамі падаўляла які-б там т было праўдлівы нацыянальна-самастойнасці і культуры беларускага народа. Беларуска народ, таксама як і іншыя прыгнётаемыя царствам нацыянальнасці, быў паабяўлены сваёй дзяржаўнасці, школы, друку на роднай мове і т. д.

Навучанне ў школах у дарэвалюцыйнай Беларусі валося выключна на рускай мове. Беларуска мовы лічылася «простанароднай». Юўрэйская мова, вядома, таксама не дапускалася ў школе. Больш таго, а-за жорсткай працэнтнай нормы прыёму, юўрэйскія дзятэй наогул амаль не мелі доступу да школы, а тая мільярды колькасць месца, дзятэй адводзілася ім у навуцальных устаноўках, заваўлялася толькі дзятэй буржуазіі.

Памішкіна-капіталістычны лад царскай Расіі асудзіў працоўным масам дарэвалюцыйнай Беларусі на цемру і невучтва. Паводле даных перапісу 1897 года, па тэрыторыі сучаснай Беларусі 76,5 проц. усёго насельніцтва (старэй 10 год) было непісьменным. Па Палессі, у гараінах былой Магдэўскай акругі, гэты працэнт дасягаў 83.

У наступныя годы непісьменнасць насельніцтва амаль не зменшылася, а ў рэцэ раёнаў дарэвалюцыйнай Беларусі нават павялічылася, што тлумачыцца выключна мізэрным ахопам дзятэй школьнай сеткай. Паводле даных афіцыйнай статыстыкі, у сельскіх мясцовасцях Вішэбскай губерні ў 1907 г. пісьменных было ўсяго 14,3 проц., а сярод жанчын — 4,4 проц. Школьнай сеткай было ахоплены толькі 14,4 проц. усёх дзятэй ва ўзросце ад 8 да 13 год, а дзятчына толькі — 5,4 проц. У Магілёўскай і Менскай губернях ахоп усёх дзятэй школьнай сеткай у 1900—1912 гг. ледзь дасягаў 30 проц.

Замест школ царскі ўрад насаджываў пераваж і маналічны. На 4.000 пачатковых і сярэдніх і сярэдніх школ у дарэвалюцыйнай Беларусі прыходзілася 5.000 маналічэ, 3.000 парваў, 704 сінагогі, 113 капліцаў.

Аб «клопатах» самаларжаўа аб развіцці народнай асветы дастаткова пераказываў гаворыць і той факт, што нават у такіх буйных цэнтры, як гор. Менск, ва 10 год — з 1904 па 1914 — удзельная вага выдаткаў на асвету ў агульным бюджэце знізілася з 7,3 да 6,5 процантаў, затое выдаткі на ўтрыманне паліцыі за той-жа перыяд узраслі амаль у 3,5 разы, а іх удзельная вага павялічылася з 3,2 да 4,3 проц.

Палітыка міністэрства народнай асветы царскай Расіі, якое Ленін нааываў «міністэрствам народнага зацямнення», «міністэрствам паліцэйскага вышукі, глумлення над моладдзю, звядку над народным імкненнем да ведаў» было накіравана на тое, каб прыць вучням рабскую вернасць экспла-

татарскаму, памішкіна-капіталістычнаму лад, самаларжаўа і рэлігіі.

У дарэвалюцыйнай Беларусі вышэйшых навуцальных устаноў, а таксама навуцальных устаноў для дарослых, зусім не было. Прафесіянальна-тэхнічнае навуцанне зводзілася да самай лютай эксплуатацыі дзятэй і падроскаў, якія знаходзіліся ў зусім беспрадным становішчы, гаспадарамі і майстрамі.

Толькі перамога Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі ў 1917 годзе, знішчэння буржуазна-дзяржаўнага маналізму на асвету і пераважываўшы ўсе заваяванні навукі і культуры ў сродках азянолення і эканамічнай працоўных мас у магучую зброю сацыялістычнага будаўніцтва, адрыла шлях да небывалага ўздыму культурынага ўзроўню працоўных і забяспечала магучы росквіт нацыянальнай па форме і сацыялістычнай па асвету культуры народаў СССР.

Падагледваючы напы вельзарны азваянні ва ўсіх галінах гаспадарства і культурынага будаўніцтва, Канстытуцыя БССР, у ліку іншых асветных правоў грамадзяна Совецкай Беларусі, заклікала і права на асвету.

Артыкул 96 Канстытуцыі гаворыць: «Грамадзяне БССР маюць права на асвету».

Гэтае права забяспечана ўсеагульна-абавязковай пачатковай асветай, бясплатнасцю асветы, уключачы вышэйшую асвету, сістэмай дзяржаўна-статэндынай пераважнай большасці навуцаных у вышэйшай школе, навуцаннем у школах на роднай мове, арганізаванай на заводах, у саўгасях, машына-трактарных стаянцях і калгасна-аграпрамнага вытворчага, тэхнічнага і аграпрамнага навуцання працоўных».

Колькасць навуцаных у масавых школах у БССР (не ўключачы чыгуначных школ) павялічылася за год совецкай улады ў 3—4 разы (з 204,3 тыс. у 1914 г. да 1.001,8 тыс. у 1937 г.),

лік настаўнікаў — больш чым у 4 разы (з 6993 да 29.780).

Бясплатнасць навуцання з'яўляецца ў нашай краіне непалітым законам. Вучэбныя званкі ў школах БССР, які на ўсіх рэспублікі Совецкага Саюза, праводзяцца на роднай мове. У ліку 7032 школ, працуючых у 1938 годзе ў БССР, беларускіх школ налічваецца 6541.

У рэзультане гіганцкага развіцця ўсёй сеткі навуцальных устаноў і вельзарнай піль народных мас да ведаў у сярэдніх школах, у ВНУ, тэхнікумах, рабфаках, школах для дарослых, фабзавуча і на розных пастаянных зурсах, па няпоўных даных, ужо ў 1938 годзе па БССР навуцалася амаль 1.200 тысяч працоўных, што складае звыш адной пятай часткі ўсяго насельніцтва нашай рэспублікі. Працягваюцца стварэнне памішкіна-капіталістычнага ладу — непісьменнасць — зараз у нас ужо ліквідавана. БССР ператварылася ў рэспубліку сусветнай пісьменнасці.

Выдаткі на народную асвету па дзяржаўнай і мясцовых бюджэтах БССР з 1924-25 г. да 1937 год выраслі з 9,6 млн. да 478,9 млн. руб., гэта значыць у 50 раз!

Калі ў дарэвалюцыйнай Беларусі не было ні адной вышэйшай навуцальнай устаноў, то ў 1938 годзе ў БССР працуюць 22 вышэйшых навуцальных устаноў з 14.626 студэнтамі ў іх; колькасць тэхнікумаў вырасла да 95, колькасць студэнтаў у іх — да 32.976.

Траўніцка-бухаранскія і нацыянальна-фашысцкія імшні, шкёнкі і дыверсанты, на працягу реду год ардулаваўшы ў арганых народнай асветы БССР, уключав прабаваў агармадзіць, сарвалі справу падрыхтоўкі кадрэў, развіцця школ, тэхнікумаў і вышэйшай асветы ў нашай рэспубліцы, яны прынеслі нямаля шкоды ў галіне культурынага будаўніцтва. Органы НКВД, пад кіраўніцтвам немал партыі, выкрылі і знішчылі гэтых прадажных агентаў апа-германскай і польскай фашысцкіх развадак.

У агульнай сістэме мерапрыемстваў, накіраваных на ажыццяўленне права на асвету для ўсіх працоўных СССР, буйнейшае месца займае арганізацыя

на заводах, у саўгасях, машына-трактарных стаянцях і калгаснах бясплатнага вытворча-тэхнічнага і аграпрамнага адукацыя працоўных.

У БССР на 1 кастрычніку 1938 года на 384 улічаных прадпрыемствах буйнай прамысловасці, 29,9 проц. усёх занятых рабочых ужо здалі тэхнікум, 2,6 проц. скончы

ПАРТИЙНА ЕЖИЦЯ

ЗА ШТО КРЫТЫКАВАЛІ РАЙКОМ ПАРТЫІ

(Да выніку справядліва-выбарчых сходаў)

У Аршанскай раённай партыйнай арганізацыі ў асноўным закончыліся правядзенне-выбарчыя сходы партыйна-выбарчых райком партыі. Сходы прайшлі з высокім ідэяна-палітычным узроўнем, захаваўшы ўказанні і інструкцыі ЦК ВКП(б). Аб вылікай актыўнасці камуністаў сведчыць той факт, што ў прысутнічых на сходах 72 партыйна-выбарчых камуністаў у колькасці 784 аступілі ў спрэчках 590 чалавек.

Справядлівыя дэбаты сакратароў партыі і партаргаў на большасці сходаў падвергілі сур'ёзнай дэмакратычнай крытыцы. Гэта крытыка і сур'ёзны паход да вылучэння кандыдатур у кіруючыя партарганы паказваюць на высокую партыйнасць і палітычную вылікай партыйнай масы, на якіх яны павялічвалі патрабаванні да кіруючых, наколькі ўзялася іх вышываць партыя.

У раёнах партарганізацый камуністы азналі работу парткомаў і партаргаў неадвальнаючай. (Аршанскай ЦС, Яромскай і Дубраўскай сельскіх партарганізацый і інш.).

Аб удумлівым палыходзе камуністаў у намячэнні кандыдатур у спіс для ліста галасавання гаворыць наступны факт. У партарганізацыі чыгуначнага вузла з намячэнні 17 кандыдатур была адзначана толькі адна кандыдатура. У склад новага парткома выяна 11 чалавек.

Да партарганізацыі прайшлі новыя людзі. Упершыню на кіруючыя партарганы выбраны 4 сакратары парткомаў і 13 партаргаў. Значна адноўлены склад парткома ВелДРЭСА. З 9 членаў парткома 5 выбраны ўпершыню, сярод іх: Вячкова — стары кадравы работнік, аказавець выдатны вучоба; сакратар мескамопскага камітэта тав. Куляеў; мейстер тав. Шалікаў; памочнік дырэктара па калрах тав. Сяргейчык. Рэзкая крытыка падвергілася тая

партарганізацыя, якія неадвальна выконвалі рашэнне студэнцкага пленума ЦК ВКП(б), які зусім мала адвадзілі ўвагі пытанню вытворчай работы прадпрыемстваў, не кіравалі атакандэ-сім рухам (Мясакамбінат, ВелДРЭС, завод «Чырвоны барабіт» і інш.).

На сходах асобных партарганізацый камуністы гаварылі аб тым, што парткомы і партаргі аказваюць недастатковую дапамогу вылучэнню. Не забяспечана работа ў уноўпрымяненні кандыдатураў і спачувальнасці. (Асінтарф, завод «Чырвоны барабіт»).

Многія камуністы ўказвалі на слабую пастаноўку партучобы і агітацыйна-масавай работы, а тамосяна на зусім неадвальнаючае кіраўніцтва гэтым важнейшым участкам партыйнай работы з боку уклітропа РК КП(б)Б.

У многіх партарганізацый камуністы прама ўказвалі на адварнасьць РК КП(б)Б ад партыйных партыйных арганізацый.

Партыйная арганізацыя Асінтарфа абслугоўвае адзін з важнейшых участкаў прамысловасці. Аб'ектаў вельмі многа і раскіданы яны на вялікай адлегласці адзін ад другога. Гэта вельмі ўскладняе работу партыйнай арганізацыі, якая часта не ахапляе ўсе участкі работы. Прамы абавязак раёнага камітэта партыі — аказаць парткому практычную дапамогу ў рабоце, але райком гэтага не рабіў.

Уважліва вывучаючы вынікі партсходаў, райком партыі павінен дабіцца далейшага ўздыму партыйна-палітычнай работы, узмацнення сувязі партарганізацый з масамі і забяспечыць паспяховае выкананне палітычна-гаспадарчых задач, якія ставіць перад Аршанскай раённай партарганізацыяй.

М. ЯЗЫЦІН

Партыйная вучоба камуністаў сельскай партарганізацыі (Вайнаўскі сельсавет Менскага раёна). На здымку: прапагандыст тав. А. А. Гусакіў праводзіць заняткі на X тэме — XV год ВКП(б). Фото В. Бернера (БСФ).

ПАРТОРГ ТАВ. ПУШЧАНСКИ

Больш трох тыдняў прайшло, як Аршанскай раённай партарганізацыяй Палатка раёна правяла справядліва-выбарчыя сходы. На справядліва-выбарчых сходах камуністы крытыкавалі свайго партарга за развал партыйнай вучобы, за няўменне скарыстаць сілы партарганізацыі для кіраўніцтва партыйнымі гурткамі, за аслабленне росту партарганізацыі, за слабую масавую работу і за маруднае выкананне гаспадарчых задач. Моцна крытыкавалі райком партыі, яго інструктары тав. Міхася, які не аказаў партарганізацыі канкрэтнай дапамогі.

Уноў выбраны парторг тав. Пушчанскі раней за ўсё ўздуўся за наладжванне партыйнай вучобы. Знайшлі свае прапагандысцкія кадры. Кіраўніком гуртка павышанага тыпу вылучан дырэктар большычлен партыі тав. Расін, кіраўніком гуртка паніжанага тыпу — тав. Малешка.

Вялікую ўвагу за гэты перыяд часу парторг узяў за гэткі перыяд часу партыі павышанага тыпу. Гэтым павышаным партыйным сходам, на якім былі заслушаны справядліва-старшыні Мала-Сіцінскага сельсавета члена партыі тав. Патугіна і старшыні камітэта «Перамога», Аршанскага сельсавета, тав. Еўсеенка.

Раней мы ставілі гэта пытанне на партыйным сходах, парторг некалькі разоў бабынаў у камітэтах, правёў гурткі ў брыгадах і змог на партыйным сходах ўказаць канкрэтна на недахопы ў рабоце.

Камуністы па-большавіцку змагаліся за сілыя тэрміны сядзець. У выніку, Аршанскі, Васільевскі, Мала-Сіцінскі сельсаветы, якія ўзначаліваюцца членам партыі, уваходзячы ў Аршанскую партыйную арганізацыю, першыя па раёну скончылі сядзець зварных і набылі акавацца завяршэння сядзець ўсёго зварова кнігу.

Партыйная арганізацыя зразумела сваю адванасць за партыю і правядзенне выбараў у Вярхоўны Совет.

АДРЫЛАСЯ ПАРТКАНФЕРЕНЦЫЯ МЕНСКАГА СЕЛЬСКАГА РАЁНА

Учора адрылася першая партыйная канферэнцыя Менскага сельскага раёна, на якой прымае ўдзел 197 дэлегатаў з правам рашучага і 18 дэлегатаў з правам дарадчага галаса.

Сваю работу канферэнцыя распачала арганізацыйна і ў вызначаны час. Выбары ў кіруючыя органы канферэнцыі праходзілі з поўным захаваўнем прынцыпаў унутрыпартыйнай дэмакратыі

БСОР. Усе камуністы з'яўляюцца кіраўнікамі гурткоў і семінарамі агітатароў па вывучэнню Палажэння аб выбарах і Канстытуцыі БСОР.

Парторг з'яўляецца партарганізацыяй адной вяснянай часці, якая на час выбараў вылучыла ў дапамогу партарганізацыі Аршанскага сельсавета 5 чалавек. Днімі на ўсіх камітэтах адбыліся перадыбарчыя сходы, якія прайшлі ў вялікай актыўнасці. На сходах камітэтаў адвадзілі кандыдатураў у дэпутаты Вярхоўнага Савета БСОР вялікага прарыва наролаў овайго ролінага башку таварыша Сталіна і яго бліжэйшых саратнікаў.

Чарговы партыйны сход 14 мая будзе прысвечан партыі тав. Пушчанскаму ў Вярхоўны Совет БСОР. Па гэтым з'яўляюцца партыі будзе склікана нарада рэдактараў камітэтаў неспаспагад. Парторг з'яўляецца пытаннем вылучэння людзей і падрыхтоўкі лепшых праверных камсамольцаў для ўступлення ў партыю. Ён называе імёны камсамольцаў т. Пыска (загальна дома сацыялістаў), Ляшкоўскага (дырэктар школы), які з'яўляюцца добрымі прапагандыстамі і ўважне заслужыліся быць прынятымі ў кандыдаты партыі.

Тав. Пушчанскі даваўся, што ў Палатку зараз гаспадарыць драматычны тэатр. Ён даваўся ў драматычны тэатр аб прыезде яго на адну гаспадарыню ў Арлею.

Тая першыя крокі ў рабоце новага партарга. Можна было б арабіць значна больш, — гаворыць тав. Пушчанскі, — калі б райком КП(б)Б і для сябе арабіў урок з той крытыкі, якая была па яго адрамо. Пакуль што райком ні ў чым не дапамог ні ў рабоце.

Новыя людзі, прышоўшыя да партыйнага кіраўніцтва, з першых жа дзён горада, а вялікай ініцыятывай баруцца за даручаную ім справу. Трэба толькі, каб райком партыі, яго інструктары з першых дзён аказвалі ўсямерную дапамогу ўноўвыбраным партаргам.

Поліца, Б. ЗЕЛЬМАНУ.

У ХАЛОПЕНІЧАХ ПАРУШАЮЦЬ СТАТУТ СЕЛЬСКАГА СПАДАРЧАЙ АРЦЕЛІ

Сталініст статут сельсагаспадарчай арцелі мабілізаваў мільёны камуністаў на барацьбу за далейшы росквіт сацыялістычнай сельскай гаспадаркі. Аднак, кіраўнікі некаторых раёнаў і камітэтаў груба парушаюць статут сельсагаспадарчай арцелі.

У раёне камітэтаў Халопеніцкага раёна груба парушаюць артыкул 8 статута сельсагаспадарчай арцелі. Некаторыя праўленні і старшыні камітэтаў дапускаюць самавольнасць ў адносінах да камітэтаў і старшын сельскай гаспадаркі. Аднак, кіраўнікі некаторых раёнаў і камітэтаў груба парушаюць статут сельсагаспадарчай арцелі.

Камітэт Кузьма Асташка пастаноўвае праўленне камітэта ад 7 кастрычніка 1937 года быў выключан у камітэта «як вораг народа, які займаўся агітацыйнай супроць камітэтаў». Аказваецца, што гэта пэўнае абнавачанне нічым не абгрунтавана. Праўленне камітэта, замест таго, каб прымяніць да правільных камітэтаў меры папярэджальна-выхавальнага характару, стала на шлях выключэння з камітэта.

Некаторыя кіруючыя работнікі Халопеніцкага раёна не толькі не прымаюць ніякіх мер, каб забяспечыць строгае выкананне сталінскага статута сельсагаспадарчай арцелі, а наадварот — вельмі часта самі з'яўляюцца ініцыятарамі грубага парушэння статута.

У камітэта «Гігант», Халопеніцкага сельсавета, дырэктар МТС т. Семянціч незаконна павычыў 3.000 рублёў, чым фактычна зменшыў кошт працяглага камітэта. Бюро Халопеніцкага райкома партыі, разглядаючы гэтыя пытанне, паставіла на віт тав. Семянцічу, але не прыняло ніякіх мер да звароту камітэта незаконна ўзятых грошай.

Дырэктар МТС тав. Семянціч і другі сакратар райкома партыі тав. Сакалоўскі 17 красавіка 1938 г. правялі перадыбарчыя праўленне камітэта «Гігант». У камітэта 240 чалавек, а на сходах прысутнічала толькі 95. Аднак гэта не перашкодылі т. Семянцічу і Сакалоўскаму лічыць сход прамоманым і прасвеці перадыбарчы.

Праўленнем Халопеніцкага райсавета сакроры і ўсюды накладваў спяганні на старшын камітэтаў і знімаў іх з работы, не ставячы гэтых пытаньняў перад агітальным сходам камітэтаў. Так былі зняты з работы старшыні камітэта «Усход» тав. Мясельскі, старшыня камітэта «Новае жыццё» тав. Рашкоўскі і іншыя.

АБУРАЮЧАЕ СВАВОЛЬСТВА

17 кастрычніка 1937 года урад Саюза ССР выдаў пастаноўу «Аб захававанні жыллёвага фонда і паліпашэнні жыллёвых гаспадарчых у гарадах».

Гэты закон чотка і ясна ўказаў шляхі захававання і ўпарадкавання жыллёвага фонда, прасцягнення прамога і ўжосяга разабаравання дзяржаўнага жыллёвага фонда і спекуляцыяў жыллёвай плошчы.

Прайшоў больш 6 месяцаў з часу выдання пастаноўу ўрада. Як жа выконваюцца гэты закон у Менску? Трэба прама сказаць, што выконваюцца дрэнна.

Пытанні капітальнага і дробнага рамонту жыллёвых памяшканняў аталілі па-за полем зроку менскага Горкамгасу. Гэтым пытаннем ніхто не займаецца. Кіраўнікі дамамі не праводзяць нават дробнага рамонту ў зноўзбудаваных і іх вялікіх дамах. Горсовет не падрабў кадры працяглай кіраўнічых дамаў, а назначы на гэту работу абы каго. Так, кіраўніком домам працуе нейкі Ліхтэрман, які замест рамонту жылля памышляе займацца спекуляцыяй жыллюшчай.

Асноўным дакументам, які афармляе правы грамадзян на жылую плошчу, па закону ад 17 кастрычніка 1937 года, з'яўляецца пасьмовы дагавор з жылхам, у якім павінны дакладна вызначана правы і абавязкі бакоў і вынікі іх парушэння. Гэта значна павышае адванасць жылля па выкарыстоўваему плошчу. Між тым да заключэння дагавораў з жылхам у г. Менску яшчэ не прыступілі. Недапушчальна абмакнаць у гэтай справе праўленне і Наркамтэа камуністай гаспадаркі БСОР.

Праўленнем Менскага гарадскога савета ўсю работу па ўпарадкаванні гарадской жыллёвай гаспадаркі перадавалі задчыку Горкамгасам т. Міхонзону і заг. Жылінскаму т. Машкаўтану. Апошні замест таго, каб вызначыць канкрэтныя меры прыняць на паліпашэнню стану жыллёвай гаспадаркі, пачаў самым грубым чынам парушаць пастаноўу ўрада. Яны вельмі амаль усю сваю работу да гэтага, каб як мага больш з'яць у населенні Менска «лішняй» жыллой плошчы.

Гэтыя пастаноўу ЦВК і СНК СССР ад 17 кастрычніка 1937 года, усе грамадзяне, якія маюць лішні жыллой плошчы, могуць быць уцешчаны толькі ў тым выпадку, калі яны на працягу трох месяцаў пасля аднаўлення папярэдняга з боку жыллёвага кіраўніцтва не засялілі гэту плошчу.

НОВЫЯ ДАМЫ ДЛЯ РАБОЧЫХ

БАБРУЙСК. (Нар. «Звезда»). Для рабочых фабрыкі «Чырвоны харвалі» будуюцца два наглына дамы на 25 кватэр, коштам 600 тысяч рублёў. Будуцца

Прыклады голага адміністрацыя ў адносінах старшын камітэтаў перанялі ад райвыканкома і кіраўнікі некаторых сельскіх саветаў. Праўленнем Унашка сельсавета 1 красавіка 1938 года, у прысутнасці сакратара райкома партыі тав. Сакалоўскага, зняў з работы старшыню камітэта «Шлях Леніна» тав. Гамлякова «за невыкананне гаспадарчых работ, не паставіўшы гэтага пытання на агітальным сходах камітэта».

Старшыня камітэта «Шлях Леніна» тав. Будыко атрымаў ад праўлення Унашка сельсавета даве вымовы і быў зняў з работы. Апрача таго, аб'яўлены вымовы старшын камітэтаў «Першае мая» — тав. Зусіку, «Чырвоны шлях» — тав. Глініну, імя Леніна» — тав. Ганчарову, а тамосяна ўсяму складу праўленняў камітэтаў «Шлях Леніна» і «Новы шлях».

Рашэннем праўлення Красналуцкага сельсавета зняў з работы старшыню камітэта імя Герцага тав. Круціці. Праўленнем Халопеніцкага сельсавета прыняў незаконнае рашэнне: «Распусціць праўленне камітэта імя Леніна».

У камітэта «Новае жыццё», Халопеніцкага сельсавета, камісак М. Лябік быў аштрафаван за патавы пасеваў на 8 працэдэнт, тады як статут дазваляе накладваць штраф на камітэта на 5 працэдэнт, а справы аб патавах павінны разглядацца сельскім судом. У камітэта «Новы шлях», Унашка сельсавета, пастаноўвае праўленне камітэта ў вартуіна Зарубы Лукомя зняў 50 проц. працэдэнт з агітальна колькасці выпрацаваных ім 75 працэдэнт «за халатныя адносіны да работы».

У камітэта «Будуінік культуры» праўленне камітэта парушае артыкул 14 статута сельсагаспадарчай арцелі. Камісак Г. І. Асташка, Е. С. Лягіч і М. С. Самонаў не быў прадстаўлены належна ім воліцца па цяжарнасці, і яны вымушаны былі працаваць да новых родаў.

Праверка, якая праведзена Менскай абласной пракуратурай, выяўлена мноства фактаў, якія паказваюць, што ў Халопеніцкім раёне груба парушаюць статут сельсагаспадарчай арцелі. У гэтым — асноўная прычына таго, што некаторыя камітэты дрэнна спраўляюцца з вясновай сядзець і іншымі важнейшымі работамі.

Нават цяпер, пасля пастаноўу СНК СССР і ЦК ВКП(б) «Аб забароне выключэння камітэтаў з камітэтаў», «Аб няправільным размеркаванні даходаў у камітэтах», райком КП(б)Б (першы сакратар тав. Ячменев) і райвыканком (старшыня тав. Цімаеў) вельмі марудна выяўляюць дапушчаны памылкі, слаба мабілізуюць сілы на поўнае і павысомянае выкананне статута сельсагаспадарчай арцелі.

П. ШАРАФАНОВІЧ.

ГІТАРЫ БЛОКА КОМУНІСТАЎ І БЕСПАРТЫЙНЫХ

Рыхтуючыся да выбараў у Вярхоўны Совет БСОР, мы ўцягнулі агітацыйную работу 1.900 чалавек агітатароў, якія аб'яднаны ў агіталецкія групы. Іх рады з кожным днём растуць. Да агітальнай агітальна-агітальнай работы далучаюцца ўсё новыя і новыя правераныя людзі. У кожную агітатарскую групу камітэтаў, а спачувальнасці, 615 камсамольцаў.

Зараз па ўсіх агіталецкіх горадах і праводзіць спецыяльныя нарады аб дачах агітатароў у сувязі з працяглай выбарчай кампаніяй. Наряды агіталецкіх груп праходзіць пры вялікай актыўнасці іх удельніцаў.

Вялікую дапамогу палігитатарам аказвае партыйны кабінет. Так, напрыклад, толькі за красавік было праверана партыйнымі горада 35 груп кансультацыйна, на якіх прысутнічала 2.342 агітатары. Добра арганізавана кансультацыйна агітатароў і на партыйнае гарнома партыі. У 8 мая была праведзена гутарка на тэму: «Барацьба кітайскага народа з тронь японскіх захватчыкаў». У гэты дзень прысутнічала каля 300 чалавек гітатароў.

Ніколі яшчэ палітычная агітатара не была такога размаху і сілы сярод налічанага Магілёва, як зараз. Сістэмнай агітальнай работай ахопы не толькі працуючыя на прадпрыемствах, але і хатнія гаспадыні, і дзеці, саматужнікі, старыкі.

Да канца красавіка па Магілёву налічыліся 1.221 гурток па вывучэнню інстытуцыі і выбарнага закона БСОР. Гэтыя ліку 716 гурткоў працуюць пасрэдніа на прадпрыемствах і 505 выбарчых участках. Гурткі ахопы 3.127 чалавек. Апрача гэтага ахопы і індыўідуальнымі гутаркамі 723 чалавек.

Можна прывесці намала прыкладаў

узорнай работы асобных агітатароў. Вось, напрыклад, работні гурткаў і арганізацыя, кандыдат партыі тав. Верахаліда працуе сярод выбарчых груп на чвартай Цягельнай вуліцы. Ён арганізаваў тры гурткі для хатніх гаспадынь. Хатнія гаспадыні рэгулярна і акуратна наведваюць гурткі. Тав. Верахаліда на занятках забодзіць выкарыстоўвае наглядныя дэмагавікі, якія ёсць у партыйніне. Гэты агітатар зараз выбран членам акрутовай выбарчай камісіі.

Жыва і цікава праводзіць заняткі ў гуртках таварыш Кувяноў (інструктар аэракулт), Песнін (Веландаль) і інш. Рад агітатароў выкарыстоўвае патэфон, арганізуючы масавае слуханне даклада таварыша Сталіна на Надзвычайным VIII Усеаюзным з'ездзе Саветаў аб праксе новай Канстытуцыі і выступленне на перадыбарчых сходах Сталінскай акругі горада Масквы.

Экскурсіі ў музей і на прадпрыемствы, калектыўнае наведванне кіно — гэтыя метады, якім шырока карыстаюцца нашы агітатары.

Ці азначае гэта, што ў нас усё добра? Вядома, не. Мы маем яшчэ многа недахопаў у агітальнай рабоце. Ёсць яма выпадкі, калі асобныя кіраўнікі гурткоў па вывучэнню выбарчага закона абмакнаць сядзець сядзець чытаннем матэрыялаў. Не ўсюды яшчэ агітатарам аказваецца неабходная дапамога.

Наша задача — дабіцца, каб большасць слова дайшло да сазнання кожнага выбарчых Магілёва. Гэтым самым мы забяспечым поўную перамогу блока камуністаў і беспартыйных і на працяглых выбарах Вярхоўнага Савета БСОР.

М. Е. ГОЛЬДЗІН,

культпротр Магілёўскага гарнома КП(б)Б.

ПАСПЯХОВА ЗАКОНЧЫЦЬ НАВУЧАЛЬНЫ ГОД!

Бліжэйшае канец навучальнага года ў нашых школах. Не за гарамі адвадзіць этап работы — праверачныя пытанні. Іспытны павіны паказаць з сёй яркасцю і пераконаўнасцю, на колькі высока была якасць работы ў нашай школе, кожнага педагога павіны муністычнаму выхаванню маладых агіталецкіх сацыялістычнай радамы.

Німа сумнення, што бліжэй навучальна год з'яўляецца значным крокам наперад на шляху ўмацавання нашай школы, наведвання ў ёй большыскага прадуку. Паліпашылася якасць вучэбна-выхавальнай работы. Прынятыя меры забяспечылі якасць выкладання, звышываўся ўзровень і атрад сацыялістычнай вучэбнай работы, які паўнасьцю адвадзіць свае веды і ідэянасці справе жыванна дзяцей. Таму зразумела, што рад нашых школ дабіліся баспярочных поспехаў. Характэрным прыкладам можа з'яўляцца малюска пачаткова школа Талачанскага раёна, якая галамі была ў праверачна паспяхова вучыўся, а ў гэтым годзе абы чварці дабілася паспяховасці, бліжэй да 100 процантаў.

Правядзення ў раёнах атэатэацыя на-агиталецкіх паказала, што нашы школы ліквідуюць тое школьніцае, вяртае, што было прынесена ў іх сценны зваротны польскімі шпіёнамі і іншымі напаліна-фамілісцкімі бандытамі, аказваючы на працягу некалькіх гадоў на фронт народнай асветы БСОР. Яны пачынаюць год паказваў, на колькі вырастае наша настаўніцтва, то асабліва праўленне ў часе выбараў у Вярхоўны Совет СССР і праў-

ляецца зараз, калі па рэспубліцы разгортваюцца падрыхтоўчыя работы да выбараў у Вярхоўны Совет БСОР. Але ўсё становіцца, дагледжанае нашымі школам і бліжэйшым навучальным годам, яшчэ дабіцца недастаткова і больш таго, нязначна перад гэтым дабіцца не выкананні вельмі значна задач, якія паставлены перад школам, кожным педагогам нашай партыі, народам і саветам урадам. У заключную чварць навучальнага года многа нашых школ ўступілі з вельмі значна недахопамі. Паспяховасць па большасці раёнаў рэспублікі яшчэ неадвальнаюча.

Чаго варта, напрыклад, такі факт: калі ў сям'янаўскай школе ўзлескага раёна абсалютна паспяховасць за ўсё чварці навучальнага года не прарывае 61 проц, калі паспяховасць па рускай мове ў гэтай школе ўсёго... 33 проц. Многа школ дрэнна працуюць і ў Аршанскім раёне. У баранюцкай школе, напрыклад, па рускай мове ў 5 класе неапапаваець складала 90 проц. Многа неапапаваець і па беларускай мове.

Прайшоў значны час пасля апошняй канткі, пасля нарад настаўнікаў, а справы не паліпашылася, паспяховасць у гэтых школах, як і ў раёне іншых школ, астаецца нізкай, зусім неадвальнаюча.

Апошнія дні навучальнага года з'яўляюцца рашучым этапам у жыцці кожнай школы. Кожны настаўнік павінен зараз так забяспечыць работу, каб вучні абавязкова паўтарылі ўсё пройдзены матэрыял. Зараз патрабуецца ад

кожнага педагога ўмець, добрае спадучэнне вывучэння новых матэрыялаў і паўтарэння прадмета. Ад гэтага, баспярэчна, будзе залежаць не толькі якасць правядзення праверачных іспытаў, але і самае галоўнае — паспяховасць вучняў за апошнюю чварць навучальнага года.

Падрыхтоўка па праверачных іспытах павіны быць рашуча ўмоцнена. Яна павіна паліцца на вышэйшую ступень начушч адванасці ў кожнага настаўніка за сваю работу па выхаванню нашых дзяцей, павіна стымляць зборачную вучобу школьнікаў. Адсюль зразумела, што Наркамсвету дапамагчы рэзана растлумачальнай работы ўзвясненні з іспытамі, вучні павіны ўцяляць сабе план і парадак іспытаў, а тамосяна аб'ём патрабаванняў, праўдзельных школах па іх. Кожны дырэктар школы, кожны настаўнік павіны скласці праграму іспытаў, зразумелую і падрабязную, баспярэчна, не ўказваючы канкрэтных пытанняў, якія будзе задавацца вучням на іспытах.

Падрыхтоўчай работа да іспытаў патрабуе сур'ёзнай растлумачальнай работы сярод школьнікаў. Як вучыць, так і педагог аднаўляе павіны ведаць, што на іспытах патрабуюцца канкрэтныя і трывалыя веды, чварца заасвоенныя навукі. Асабліва нельга ў гэтай рабоце дапускаць лібералізма. Вець-жа, напрыклад, у Лезіянскім раёне, у высачанскай школе прыклады, калі вучням ставяць незаконна адванкі.

Наша школа не павіна дапускаць такіх фактаў у адванейшай дзяржаўнай справе — праверцы ведаў вучняў, а наадварот, павіна аб'яць ім самую рашучую барацьбу. Яна абавязана растлумачыць і даказаць вучням, што такая практыка не ідзе ім на карысць, што ад іх школа мае права

патрабаваць ведання пройденных прадметаў. У сувязі з тым, што ў гэтым годзе ўпершыню праверачныя іспытны будучь праходзіць па білетам, органам народнай асветы неабходна зараз-жа прыняць усё меры для падрыхтоўкі растлумачэння гэтага новага мерыства. Трэба мець на ўвазе, што правільная, чоткая арганізацыя іспытаў будзе мець найвышэйшае значэнне для сапраўднага выяўлення ведаў

